

PARDUOTA DAUGIAU NEI 17 MILIJONŲ KNYGŲ

LARS KEPLER

NR. 1 TARPTAUTINIS BESTSELERIS

Detektyvo
Jono Linos serija

//

*Jo Nesbø lygio
rašytojas.*

• THE SUNDAY TIMES

Visi galvojo, kad
jis mirė... bet
žmogžudystės vėl
prasidėjo

LOZORIUS

abuolys.

LARS KEPLER išleistos knygos

Hipnotizuotojas

Košmaras

Ugnies liudininkas

Smėlio žmogus

Persekiotojas

Triušių medžiotojas

Lozorius

Veidrodžių žmogus

Voras

LARS KEPLER

LOZORIUS

Romanas

Iš švedų kalbos vertė
ROBERTA GILYTĖ

Prologas

Šviesa, sklindanti iš dangaus, apnuogina pasaulio žiaurumą, – taip turėjo pasirodyti Lozoriui, kai pakilo iš kapo.

Gofruotos plieninės grindys vibruoja po kunigo kojomis. Viena ranka jis laikosi už turėklo, tuo pačiu metu kita ranka pasiremia gumbuota lazdele. Pilka jūra lėtai banguoja, primindama išsipučiančią burę.

Keltas plaukia pirmyn traukiamas dviejų plieninių trosų, jungiančių abi salas. Trosai lašėdami kyla iš vandens ir leidžiasi žemyn už kelto. Keltininkas sustoja, kai laivas palieka vėžes putojančiame vandenyje, o lieptelis nusileidžia ant betoninės prieplaukos. Kunigas susvirduliuoja, kai kelto pirmagalys priartėja prie molo; besileidžiančio lieptelio aidas nuskamba per laivo korpusą. Kunigas atvyko aplankyti į pensiją išėjusio zakristijono Erlando Lindo. Jis neatsiliepia telefonu ir, kaip buvo įprasta, nedalyvavo Advento mišiose Lenos bažnyčioje.

Erlandas gyvena bažnyčios patarnautojo būste už Hiogmarso salos koplyčios. Name-lis priklausė parapijai, o vyras sirgo senatvine demencija, bet vis tiek gaudavo atlygį už nupjautą žolę ir barstomą smėlį, kai būdavo slidu.

Kunigas žengia vingiuotu žvyrkeliu, veidą žnaibo šalto oro gūšiai. Aplink nesimato jokios gyvybės, bet staiga priartėjus prie koplyčios pasigirsta džeržgiantis šlifavimo aparato garsas iš doko.

Jis jau nebeprisimena, kokią citatą iš Biblijos paskelbė tviteryje šį rytą – o juk galvojo apie ją pasikalbėti su Erlandu.

Žvelgiant į niūrius laukus palei miško pakraštį, atrodo lyg baltoji koplyčia būtų nulipdyta iš sniego.

Koplyčia žiemos laiku uždaryta, todėl kunigas lipa aukštyr nedidelio bažnyčios patarnautojo būsto link ir pabeldžia į duris sulenktos lazdos galu, truputį palaukia ir įeina vidun.

– Erlandai?

Nieko nėra namuose. Jis nusivalo batus ir apsidairo aplink. Virtuvė netvarkinga. Kunigas paima maišelį su cinamono bandelėmis ir padeda ant stalo šalia aliuminio indo su maisto likučiais: apglitusia bulvių koše, pridžiūvusiu padažu ir dviem pašvinkusiais mėsos kukuliais.

Šlifavimo aparatas prie vandens nutyla.

Kunigas išeina, pažvelgia pro koplyčios duris, o vėliau žengia pro praviras garažo duris.

Žemėtas kastuvas guli ant grindų. Juodas plastikinis kibiras pilnas surūdijusių spąstų žiurkėms.

Su lazda jis pakelia blizgų plastiką nuo sniego valytuvo, bet sustoja, kai tolumoje išgirsta kažką mūkiant.

Jis vėl išeina, pasuka link seno krematoriumo griuvėsių miško pakraštyje. Tarp aukštų piktžolių telikęs suodinas krosnies kaminas.

Kunigas apeina krūvą medinių padėklų ir vis žvilgčioja per petį.

Nuo tada, kai išlipo iš kelto į krantą, jį apniko grėsminga nuojauta.

Šviesaus draugiškumo šiandien trūksta visiems.

Keistas garsas, lyg veršis būtų grūdamas į plieninę dėžę, pasigirsta vėl, tik šįkart jau arčiau.

Jis sustoja kaip įbestas.

Viskas aplink nutyla, tik įkvėptas oras, virtęs garais, kyla iš jo burnos.

Už komposto krūvos žemė sutrypta. Dirvožemio prigrūstas maišas stovi atremtas į medį.

Kunigas žengia žingsnį link komposto, bet sustoja prie metalinių vamzdžių, kyšančių iš žemės, jie sukišti kas pusę metro ir greičiausiai žymi teritorijos ribas.

Jis pasiremia lazda, įsižiūri į mišką ir pamato kelią, nuklotą medžių spygliais bei nukritusiais kankorėžiais.

Vėjas plaukstosi eglų viršūnėse, tolumoje girdisi varnos krankimas.

Kunigas apsisuka, vėl išgirsta keistą mūkimą ir pradeda žingsniuoti sparčiau. Jis praeina krematoriumo krosnis ir gyvenamąjį būstą, dar sykį pažvelgia per petį ir supranta, kad nori sugrįžti į kleboniją ir skaityti detektyvą priešais židinį su viskio taure rankoje.

Purvinas policijos automobilis pasuko iš Oslo centrinės dalies į apvažiavimo kelią. Piktžolės šalia kelio suvirpėjo nuo vėjo, lengvas plastikinis maišelis praskrido šalikele.

Karen Stangė ir Matsas Lystadas sureagavo į apskrities iškvietimo signalą, nors buvo gan vėlu. Iš tiesų, jiems jau buvo metas keliauti namo, tačiau Tveitos apskritis jiems buvo pakeliui.

Dešimt gyventojų iš blokinio namo skundėsi dėl baisios smarvės. Namo prižiūrėtojas buvo atvykęs anksčiau, kad sutvarkytų kontenerius, tačiau jie pasirodė švarūs. Atrodė, kad dvokas sklinda iš buto vienuoliktame aukšte. Tyli daina skambėjo iš to būsto, bet savi-ninkas – Vidaras Hovlandas – nesiteikė atidaryti durų.

Policijos automobilis pravažiavo žemus pramoninius pastatus. Už spygliuotos vielos tvorą matėsi šiukšlių konteineriai, sunkvežimiai ir druskos nuosėdos, pasilikusios nuo žiemos.

Nokveso daugiaaukščiai atrodė taip, lyg betoniniai laiptai būtų parvirtę ant šono ir padalyti į tris dalis.

Priešais furgoną su užrašu „Martenas – visos atrakinimo paslaugos“ stovėjo vyras su pilku kombinezonu ir mojo policininkams. Jų automobilio priekiniai žibintai apšvietė vyrą, jo šešėlis su pakelta ranka krito ant kelių pastato aukštų.

Karen įsuko į šalikelę ir švelniai pristabdė, įvažiavo į stovėjimo aikštelę, išjungė variklį ir drauge su Matsu išlipo iš automobilio.

Po truputį pradėjo temti. Oras vėsus. Panašu, kad tuoj pradės snigti.

Policininkai paspaudė ranką šaltkalviui. Jis buvo dailiai nusiskutęs, išskyrus pilkas žandenas, plokščia krūtine ir nervingai drebėjo.

– Švedų policija gavo pagalbos signalą iš kapinių – rasti trys šimtai išniekintų kūnų, – jis tyliai nusijuokė ir šypsodamasis nudelbė akis žemyn.

Storingas būsto prižiūrėtojas vis dar sėdėjo savo automobilyje ir rūkė.

– Greičiausiai šis vyras pamiršo šiukšlių maišą su žuvų likučiais, – sumurmėjo išlipdamas iš automobilio ir užtrenkdamas dureles.

– Tikėkimės, – atsakė Karen.

– Aš pabeldžiau į duris ir perkračiau pašto dėžutę, tada nutariau paskambinti policijai, – paaiškino vyras, numesdamas cigaretę.

– Teisingai padarei, kad su mumis susisieki, – patikino Matsas.

Du kartus per keturiasdešimt metų čia buvo rasti lavonai, vienas automobilių stovėjimo aikštelėje, o kitas gyvenamajame bute.

Abu policininkai ir šaltkalvis sekė paskui būsto prižiūrėtoją ir įėjo į pastatą. Laiptinėje juos iškart pasitiko dusinantis dvokas. Kol žengė į liftą, visi stengėsi nekvėpuoti pro nosį.

Lifto durys užsidarė ir jie kildami aukštyn pajuto spaudimą kojose.

– Vienuoliktas aukštas išskirtinis, – suniurnėjo prižiūrėtojas. – Pernai čia vyko gyventojų iškeldinimas, o 2013 metais vienas butas užsidegė ir visiškai supleskėjo.

– Pagal Švedijos apsaugos nuo gaisro įstatymus, apsaugos nuo gaisro sistema turi būti patikrinta likus trims dienoms iki gaisro, – tyliai tarstelėjo šaltkalvis.

Kai išlipo iš lifto, juos pasitiko tokia baisi smarvė, kad visi tik beviltiškai sumirksėjo.

Šaltkalvis užsitraukė megztinį ant burnos ir nosies.

Karen priešinosi, kol jos skrandis susitraukė. Toks jausmas, lyg skrandžio turinys, pajutęs paniką, kilo aukštyn stemple ir pasiekė gerkles.

Prižiūrėtojas parodė butą, o su kita ranka užsidengė nosį ir burną.

Karen nuėjo pirmyn, priglaudė ausį prie durų ir pasiklausė. Viduje buvo tylu. Ji paspaudė skambutį.

Suskambėjo švelni melodija.

Staiga iš buto pasigirdo silpnas balsas. Viduje vyras dainavo arba kažką deklamavo.

Karen pabeldus į duris, vyras nutilo, bet vėliau labai nedrąsiai pradėjo iš naujo.

– Mes einame į vidų, – garsiai informavo Matsas.

Šaltkalvis priešo prie durų, numetė savo sunkų krepšį ant žemės ir atitraukė užtrauktuką.

– Ar girdite? – paklausė jis.

– Taip, – atsakė Karen.

Maža mergaitė, šviesiais, susivėlusiais plaukais ir ašarų paliktais žiedais po akimis atidarė gretimo buto duris.

– Grįžk vidun, – paliepė Karen.

– Aš noriu pasižiūrėti, – nusišypsojo mergaitė.

– Tavo mama ar tėtis namie?

– Aš nežinau, – atsakė ji ir staiga užtrenkė duris.

Užuot panaudojęs visraktį, šaltkalvis išlupo visą spyną. Metalu drožlės sukosi ir krito ant grindų. Jis surinko dar šiltas spynos dalis ir susibėrė į krepšį, tada įsidėjo gręžtuvą ir atsitraukė.

– Laukite čia, – pasakė Matsas šaltkalviui ir būsto prižiūrėtojui.

Karen išsitraukė ginklą tuo pat metu, kai Matsas atplėšė buto duris ir sušuko:

– Policija! Mes einame vidun!

Karen pažvelgė į pistoletą savo išbalusioje rankoje. Keletą sekundžių šaltas metalas, susijungusios dalys, vamzdis, varžtai, stūmoklis jai pasirodė visiškai svetimi.

– Karen?

Ji pagavo Matso žvilgsnį, pasisuko į butą, pakėlė pistoletą ir žengė į vidų, pakėlus rankas ties smakru.

Koridoriuje nesimatė jokių šiukšlių. Smarvė turėtų skliti iš virtuvės arba vonios kambario.

Vieninteliai garsai, kuriuos girdėjo, tai batų gircgždėjimas, einant per plastikines grindis, ir jos pačios kvėpavimas.

Ji praėjo pro koridoriaus veidrodį, įėjo į svetainę, greitai įsitikindama, kad visi kambario kampai tušti, ir peržvelgdama netvarką. Televizorius numestas ant žemės, gėlių vazonėliai su sodinukais sudaužyti, sofa, ant kurios užtiestas didelis pledas, stovi skersai kambario, vienas fotelis supjaustytas, o toršeras guli ant grindų.

Ji iškart nukreipė ginklą virtuvės ir vonios link, pati pasisukdama į Matsą ir sekdamą jam iš paskos.

Sudužęs stiklas sugircgždėjo po kojomis. Koridoriuje deganti lempa apšvietė mažas skraidančias dulkeles.

Karen sustoja ir įsiklauso.

Matsas atidarė vonios duris ir po kurio laiko nuleido pistoletą. Karen bando kažką įžiūrėti, bet durų šešėlis užstoja šviesą. Tamsoje ji tik išskyrė purviną dušo užuolaidą. Priėjusi arčiau, pasilenkė į priekį ir pastūmė duris – šviesos spindulys nuslydo per drėgnus kambario tapetus.

Kriauklė kruvina.

Karen sudrebėjo, o po sekundės už nugaros pasigirdo balsas. Seno vyro, kalbančio labai tyliai. Ji taip išsigando, kad apsisukdama koridoriuje ir bandydama nusitaikyti pradėjo šnabždėti.

Ten nieko nėra.

Adrenalino pliūpsnis sugrąžina Karen į svetainę, iš kur pasigirdo juokas. Ji nukreipia ginklą į sofą. Visiškai įmanoma už jos pasislėpti. Karen suprato, kad Matsas bando kažką pasakyti, bet žodžiai jos nepasiekia.

Pulsuojančios venos grasinasi suplėšyti galvą. Ji lėtai artėja prie sofas, uždeda pirštą ant gaiduko; pajutusi, kad ranka dreba, prilaiko pistoletą kita ranka. Tik paskutinę akimirką suvokia, kad balsas sklinda iš muzikinio centro, nes senis vėl pradeda dainuoti.

Karen ratu apeina sofą, paskui nuleidžia ginklą, nužvelgia apdulkėjusius kabelius ir plokščių traškučių pakelį.

– Gera, – sušnibžda pati sau.

Ant muzikinio centro guli CD dėklas. Panašu, kad pats diskas įdėtas į aparatą ir kartas nuo karto pasigirsta įrašas. Senas vyras kažką pasakoja sunkiai suprantu dialektu, tada nusikvatoja ir pradeda dainuoti: *Ak, tos vestuvės mūsų ūkiuose – tuščios lėkštės ir suskilę kubilai*, ir nutyla.

Matsas stovi tarpduryje ir morkia akį, kad Karen ateitų kartu apžiūrėti virtuvę.

Lauke jau beveik tamsu, užuolaidos sugeria dalį radiatorių šilumos.

Karen nuseka paskui kolegą koridoriumi, viena ranka laikydama ginklą, nusitaikydama pasiremia į sieną. Oras trenkia išviete ir dvėseliena, dvokas toks aštrus, kad net akys ašaroja.

Girdi, kaip Matsas kvėpuoja – trumpai ir giliai; ji taip pat susikaupia, kad nesusivemtų. Karen nuseka Matsą į virtuvę ir sustoja.

Ant grindų guli nuogas žmogus su per didele galva ir išsipūtusiu pilvu. Ar nėščia moteris su sutinusi, melsvai pilku lyties organu.

Grindys po kojomis tarsi susvyruoja ir matymo laukas susitraukia. Matsas sudejuoja ir atsiremia į šaldytuvą. Karen bando save įtikinti, kad tai tik šokas. Ji suvokia, kad negyvėlis yra vyras, bet išsipūtęs pilvas ir sužalotos šlaunys verčia galvoti, kad tai gimdanti moteris.

Ji pajunta, kaip dreba ranka, kišant ginklą į dėklą.

Kūnas taip gulėjo jau senokai, didelė jo dalis jau sušvinkusi ir praskydusi.

Matsas prieina prie kriauklės ir vemia taip stipriai, kad aptaško kavos aparatą.

Negyvėlio galva kaip pajuodęs moliūgas, uždėtas ant pečių, žandikaulis sulaužytas, o Adomo obuolys išstumtas per deformuotą burną iš vidaus einančių dujų.

„Turbūt susimušė, – galvoja Karen. – Jis buvo sužeistas, susilaužė žandikaulį, vožė galvą į grindis ir mirė.“

Matsas žiaukčioja ir vemia gleivėmis.

Svetainėje vėl pasigirsta daina.

Karen pažvelgia į negyvėlio pilvą, šlaunis ir lyties organus.

Matsas smarkiai prakaituoja ir išbąla. Ji tikisi, kad prieis arčiau Matso ir padės jam išeiti į lauką, bet kažkas pačiumpa jai už kojos; iš baimės policininkė surinka ir pradeda graibytis pistoleto, bet pamato, kad tai mergaitė iš kaimyninio buto.

– Mažoji drauge, tau negalima čia būti, – aikteli Karen.

– Kaip kieta, – atsako ji ir pažvelgia į Karen tamsiomis akimis.

Karen jaučia, kaip virpa kojos, kai išveda vaiką iš buto į laiptinę.

– Niekas negali čia įeiti, – sako ji būsto prižiūrėtojai.

– Aš tik atidariau langą, – teisinasi šis.

Karen visai nenori grįžti į butą; ji jau žino, kad sapnuos košmarus: pabus naktį ir mąstys yrantį vyro kūną.

Kai įeina į virtuvę, Matsas užsuka čiaupą virš kriauklės ir pažvelgia į ją išbalusiomis akimis.

– Ar mes jau baigėm? – paklausia ji.

– Taip, aš tik noriu apžiūrėti šaldiklį, – atsako jis ir parodo kruvinus delnų antspaudus aplink rankeną.

Jis nusišluosto aplink lūpas, atidaro šaldiklį ir pasilenkia pažiūrėti.

Karen mato, kaip krusteli jo galva ir be garso prasižioja burna.

Jis atsitraukia ir užvožia dangtį taip, kad net sužvanga kavos puodukas ant virtuvės stalo.

– Kas ten? – paklausia Karen, eidama link dėžės.

Matsas pasispaudžia prie kriauklės krašto ir sugniaužia plastikinį purškalo indelį, žiūri į jį. Jo akių vyzdžiai susitraukė ir atrodo kaip maži taškeliai, o veidas tapo nenusakomai baltas.

– Nežiūrėk, – sušnabžda jis.

– Aš privalau žinoti, kas yra tame šaldiklyje, – atsako ji ir tuo pat metu išgirsta baimę savo balse.

– Dėl Dievo, nežiūrėk...

2

Valerijos sodas Nakoje, už Stokholmo

Sutemos leidžiasi lėtai, tamsa pastebima tada, kai trys šiltnamiai pradeda žibėti lyg žibintai, pagaminti iš permatomo ryžių popieriaus. Tik tada supranti, kad jau atėjo vakaras.

Valerija de Castro garbanotus plaukus susirišusi į arklio uodegą. Jos ilgaauliai dumblini, raudonas švarkelis purvinas, užmestas ant pečių. Ji giliai įkvepia – oras vėsus. Šalčio kvapas.

Moteris jau baigė dienos darbus ir prieš įeidama į namus nusimauna darbines pirštines. Antrame aukšte ji prisileidžia vonią ir sumeta purvinus drabužius į skalbinių dėžę. Kai pažvelgia į veidrodį, pamato ant kaktos purviną dėmę ir įbrėžimą ant skruosto nuo gervuogių spyglių.

Ji galvoja, kad turėtų pasitvarkyti plaukus, tada sau kreivai nusišypso, atrodo laiminga.

Nustumia tolyn dušo užuolaidą, atsiremia į plytelėmis išklotą sieną ir įlipa į vonią. Vanduo per karštas, turi šiek tiek palaukti, kad galėtų visu kūnu pasinerti. Pasilenkia arčiau krašto, užsimerkia ir klausosi retai varvančių lašų iš čiaupo.

Šiandien ateis Jonas.

Jie kvailai susiginčiojo, ji įsižeidė, bet tai tik nesusipratimas. Turėtų tai išspręsti kaip suaugę žmonės.

Atmerkia akis ir mato vandens atspindžius ant lubų. Žiedai, paliekami lašų, greit virsta didesniais ratais. Dušo užuolaida nuslydo kartimi, ji nebegali matyti vonios durų ir spynos.

Vanduo švelniai čiurlena, kai trumpam iškelia koją ant vonios krašto.

Užsimerkia ir toliau galvoja apie Joną, pajutusi, kad tuoj užsnūs, ji atsisėda.

Valerijai pasidarė taip šilta, kad jau norisi išlipti. Atsistoja ir leidžia vandeniui nubėgti kūnu, veidrodyje bando įžiūrėti duris, bet jis aprasojęs.

Valerija atsargiai išlipa ant slidžių grindų, pasiima rankšluostį ir nusišluosto. Pastumia vonios duris, truputį palaukia ir nužvelgia prieškambarį.

Šešėliai ant tapetų nejuda. Visur tylu.

Ji nėra baikšti, bet laikas, praleistas kalėjime, išmokė ją išlikti budrią tam tikrose situacijose. Išeina iš vonios ir pasuka į miegamąjį, jos kūnas garuoja vėsiamie prieškambaryje. Lauke nėra visiškai sutemę, vienas prie kito išsirikiavę debesys vis dar įžiūrimi danguje.

Iš stalčiaus ji išsitraukia švarias kelnaites ir užsimauna. Atsidaro spintą, išsitraukia geltoną suknelę ir padeda ją ant lovos.

Kažkas sukrebžda ant laiptų.

Valerija sustingsta.

Ji nekvėpuoja, tik stovi nejudėdama ir klausosi.

Kas tai galėtų būti?

Jonas pasirodys tik po kelių valandų, ji jau buvo pasiruošusi aštrų avienos troškinį su šviežiomis kalendromis.

Valerija priartėja prie lango ir pabando atitraukti žaliuzes, kai pamato žmogystą prie šiltnamio.

Ji atsitraukia ir paleidžia virvelę – žaliuzės nukrenta su trenksmu. Jos barška, kol virvelė raičiojasi ant grindų.

Moteris greitai uždega naktinę lempą ir vėl priartėja prie lango.

Lauke nieko nėra.

Ji beveik įsitikinusi, kad matė žmogų, ramiai stovintį tamsaus miško pakrašty. Jis buvo žemas, atrodė kaip skeletas ir stebėjo ją.

Šiltnamio langai spindi nuo garų. Ten nieko nėra. Ji negali sau leisti bijoti tamsos, tai neįmanoma. Valerija bando save įtikinti, kad jeigu ir matė kažką lauke, greičiausiai ten buvo koks nors klientas arba tiekėjas, kuris, pastebėjęs nuogą moterį lange, paskubėjo pasišalinti.

Dažnai būna, kad kažkas užsuka jau po uždarymo.

Valerija pasiima telefoną – baterija išsikrovė.

Greitai apsigaubia ilgu, raudonu, rytiniu chalatų ir pradeda leisti laiptais. Nulipusi keletą laiptelių, pajunta vėsumą aplink kulkšnis. Nusileidusi žemiau pamato, kad laukujės durys plačiai atlapotos.

– Sveiki? – garsiai sušunka Valerija.

Seni rudens lapai voliojasi ant prieškambario kilimo ir medinių grindų. Valerija basomis įsispiria į guminius ilgaaulius, nuo skrybėlių lentynos pasiima didelį žibintuvėlį ir

išeina į lauką. Keliuku pasuka šiltnamio link, paliečia duris ir žibintu apšviečia augalų eiles. Tamsūs lapai atrodo šviesiai žali, šešėliai ir atspindžiai slysta stiklinėmis sienomis.

Valerija ratu apeina tolimiausią šiltnamį. Visur tamsu. Sodri šalta žolė linksta po jos kojomis.

– Ar galiu kuo nors padėti? – garsiai paklausia ir apšviečia gretimus medžius.

Apšviesti medžių kamienai atrodo blyškūs ir pilki. Už medžių, kur nepasiekia žibintas, aklina tamsa. Valerija pralina pro savo karutį ir užuodžia rūdžių kvapą. Ji lėtai kreipia žibinto šviesą nuo vieno kamieno prie kito.

Vidutinio aukščio žolė atrodo nesumindžiota. Pasuka žibintą miško link. Tarp kamienų pastebi kažką ant žemės. Atrodo, lyg pilka paklodė, užmesta ant rąsto.

Žibinto šviesa šiek tiek prigęsta, ji papurto žibintą, tada vėl pašviečia ir eina artyn. Prasibrauna pro šakas, jausdama, kad širdis vis stipriau plaka, o žibintas tirta rankoje.

Atrodo, lyg po antklode gulėtų žmogus – žmogaus kūnas, kuriam trūksta vienos, o gal abiejų rankų.

Reikia nutraukti antklodę ir pasižiūrėti.

Miške neapsakomai tylu.

Sausa šaka sutraška po jos batų ir staiga miško pakraštys prisipildo baltos šviesos. Ji spindi už Valerijos ir juda iš vienos pusės į kitą taip, kad ilgi siauri medžių šešėliai slysta žeme kartu su jos šešėliu.

3

Jonas Lina leidžia automobiliui riedėti toliausio šiltnamio link. Siauras ir lygus asfalto keliukas apsuptas aukštos žolės ir jaunų medelių.

Viena jo ranka ilsisi ant vairo. Jo veidas susimąstęs, o vienišas žvilgsnis pilkas kaip jūros ledas.

Jonas kerpasi trumpai, nes ataugę šviesūs jo plaukai linkę šiaušti į visas puses.

Jis aukštas ir raumeningas – kūnas ištreniruotas per dešimtmečius sunkių treniruočių, visi raumenys, sausgyslės ir raiščiai susilieję į darnią visumą.

Vilki tamsiai pilką striukę, o balta palaidinė prasegta ties kaklu.

Puokštė raudonų rožių guli ant keleivio sėdynės šalia jo.

Kol nebuvo įstojęs į policijos mokyklą, Jonas Lina buvo kariškis, priklausęs Specialiųjų operacijų grupei, Nyderlanduose dalyvavo apmokymuose, kaip planuoti kovines operacijas, taikyti inovatyvius ginklus ir vykdyti partizaninį karą. Kai Jonas tapo kriminalinės policijos komisaru, jis išaiškino daugiau sudėtingų bylų nei bet kas Skandinavijoje.

Kai jį nuteisė ketveriems metams, daug kas manė, kad Stokholmo apskrities teismo sistema yra neteisinga. Jonas neskundė nuosprendžio. Jis žinojo, kuo rizikuoja, kad pabandytų išgelbėti draugą.

Rudenį jo nuosprendis buvo sušvelnintas, ir jis turėjo dirbti visuomenei naudingą darbą kaip policijos pareigūnas Normalme, viename iš Stokholmo rajonų. Jis nuomojosi vieną iš valdiškų butų Rorstrando gatvėje netoli Filadelfijos bažnyčios. Jau po kelių mėnesių grįš į tarnybą policijos komisariate ir atgaus savo kabinetą policijos būstinėje.

Jonas apsuka automobilį ir sustoja, išlipa iš mašinos ir pajunta šalto oro gūšį.

Mažame Valerijos namelyje dega lempos, laukujęs durys plačiai atidarytos.

Šviesa, sklindanti pro virtuvės langą, krenta ant karpotųjų beržų kamienų ir apšalusios žolės.

Neaiškus garsas pasigirsta nuo miško, jis apsuka. Silpnas šviesos spindulys juda tamsoje tarp kamienų ir sumindytų lapų, artėdamas prie jo.

Jonas viena ranka atsargiai spusteli dėklą prie diržo. Tamsoje jis pasitraukia į pakraštį ir pamato Valeriją, išeinančią iš miško su žibintu rankoje. Moteris vilki raudoną rytinį chalata, įsispyrusi į guminius ilgaaulius. Jos skruostai blyškūs, o plaukai šlapi.

– Ką tu darai miške? – paklausia jis.

Jos žvilgsnis keistas, tarsi mintys būtų kitur.

– Aš tik apžiūrėjau šiltnamį, – atsako ji.

– Su chalatu?

– Tu per anksti, – paprieštarauja ji.

– Žinau, kad nemandagu, bet stengiausi važiuoti lėtai, – aiškina jis ir įteikia gėles.

Valerija padėkoja, pažvelgia į jį didelėmis, tamsiai rudomis akimis ir pakviečia į namus. Virtuvėje kvopia kmynais ir lauro lapais, Jonas nevalingai sumurma, kad yra alkanas, bet tuoj puola teisintis, kad atvažiavo per anksti ir gali palaukti maisto.

– Troškinys bus paruoštas už pusvalandžio, – nusišypso ji.

– Puiku.

Valerija padeda gėles ant stalo ir eina prie puodo su mėsa ir daržovėmis. Ji pakelia dangtį ir pamaišo, užsideda skaitymo akinius ir pažvelgia į receptų knygą prieš berdama sukaptas petražoles ir kalendrą nuo pjaustymo lentelės.

– Tu juk nakvosi? – paklausia Valerija.

– Priklausys nuo aplinkybių.

– Aš turiu galvoje, kad galėtum išgerti šiek tiek vyno, – tarsteli ji ir parausta.

– Aš supratau.

– Tu supratai, – pakartoja ji suomišku akcentu ir kreivai nusišypso.

– Aha.

Moteris ištraukia dvi taures iš viršutinės spintelės, atkemša butelį vyno ir įpila po šlakelį.

– Aš svečių kambaryje palikau rankšluostį ir dantų šepetėlį.

– Ačiū, – atsako Jonas ir paima taure.

Jie tylomis susidaužia, paragauja vyno ir žiūri vienas į kitą.

– Taip nereikėtų daryti Kumloje, – taria jis.

Valerija apžiūri rožių kotus, įmerkia gėles į vazą ant stalo ir surimtėja.

– Aš iškart pasakau, – prabyla ji ir susiveržia rytinį chalata, – atleisk, kad taip sureagavau.

– Tu jau atsiprašei, – atsako Jonas.

– Aš norėjau atsiprašyti tiesiogiai, pasielgiau kvailai ir vaikiškai, kai sužinojau, kad tu vis dar dirbi policijoje.

– Tu manei, kad aš pamelavau, bet...

– Tai nebuvo gerai, – nutraukia ji ir parausta.

– Juk visiems patinka policininkai?

– Taip, – atsako ji ir susilaiko nenusiypsojusi, bet jos smakras susiraukia.

Ji vėl pamaišo puodą ir sumažina liepsną iki mažiausios.

– Tik pasakyk, jei galiu ką padaryti.

– Ne, tik aš... Aš ketinau susišukuoti ir pasidažyti, bet nespėjau, einu pasigražinti, – sako ji.

– Gerai.

– Palauksi čia ar eisi kartu?

– Eisiu kartu, – nusiypso Jonas.

Jie pasiima vyno taures į antrą aukštą ir persikelia į miegamąjį. Geltona suknelė guli ant paklotos lovos.

– Gali sėsti į fotelį, – sumurma Valerija.

– Ačiū, – atsako jis ir atsisėda.

– Dabar nežiūrėk.

Jis nusisuka, kai ji nusimeta rytinį chalata, apsirengia geltoną suknelę ir pradeda segioti mažas sagas nuo juosmens į viršų.

– Aš nedažnai apsisvelku suknelę, tik vasaros dienomis, kai keliauju į miestą, – taria ji savo atvaizdui veidrodyje.

– Neįtikėtinai gražu.

– Liaukis spoksojęs, – nusiypso moteris ir užsisega paskutinę sagą ties krūtine.

– Negaliu, – atsako jis.

Ji prieina arčiau veidrodžio ir pradeda tvirtinti drėgnus plaukus segtukais ties kaklu.

Jonas žvelgia į jos ilgą kaklą, kai Valerija pasilenkia pasidažyti lūpų.

Ji atsisdėd ant lovos ir nuo naktinės spintelės pasiėmusi auskarus sustingsta. Jų žvilgsniai susitinka.

– Manau, kad mano reakcija priklauso nuo to karto Morbio centre... man vis dar gėda, – tyliai prataria Valerija. – Net bijau įsivaizduoti, ką tu apie mane pagalvojai.

– Tai buvo vienas pirmųjų išpuolių, kurie įvyko man dirbant Stokholmo policijoje, – atsako jis ir pažvelgia žemyn.

– Aš buvau priklausoma, buvau narkomanė.

– Žmonės eina skirtingais keliais, yra kaip yra, – atsako Jonas ir pažvelgia jai į akis.

– Tu tada labai nuliūdai, – sako ji. – Aš mačiau... Ir prisimenu, kad bandžiau atsakyti su panieka.

– Juk aš turėjau tavo nuotrauką iš gimnazijos... Tu neatsakei į kelis laiškus, man pasidarė skaudu ir aš išvykau į užsienį.

– O aš pakliuvau į Hinsebergą*.

– Valerija...

– Viskas taip sunkiai beprasmiška, priimta tiek blogų sprendimų, o dabar aš vėl beveik sužlugdžiau mūsų santykius.

– Tu nebuvai pasiruošusi, kad aš ir toliau dirbsiu policijoje, – atsako jis ramiai.

– Ar tu bent žinai, už ką sėdėjau kalėjime?

– Aš skaičiau nuosprendį ir tai nebuvo pats blogiausias dalykas, aš irgi esu prisidirbęs.

– Gerai, tik žinok, kad aš nesu gera mergaitė.

– Esi, – paprieštarauja jis.

Valerija kiek ilgiau išlaiko žvilgsnį tarsi būtų galima kažką daugiau pamatyti, tarsi būtų kažkas paslėpta, kas turėtų greit pasirodyti.

– Jonai, – rimtu balsu taria Valerija. – Žinau, ką tu jauti: tau atrodo, kad su tavimi būti pavojinga, kad tuos, kurie tau rūpi, statai į pavojų.

– Ne, – šnabžda jis.

– Tu šį jausmą ilgai nešioji savyje, bet žvaigždėse neparašyta, kad taip privalo būti visada.

4

Jonas dar suvalgo paskutinę bulvę, nors ir prieš tai jautėsi sotus. Valerija duonos gabaliuku išvalo lėkštės dugną. Jie sėdi prie virtuvės stalo, vazą su gėlėmis patraukę ant kriauklės, kad galėtų matyti vienas kitą.

* Moterų kalėjimas.

– Ar atsimeni, kad mes kartu lankėme irklavimo kursų? – klausia Valerija ir papildoma Jono taurę, ištuštinama butelį.

– Dažnai mąstau apie tą vasarą.

Buvo vidurvasaris, jie nusprendė pernaktuoti mažoje salelėje, kurią buvo nusižiūrėję. Ji buvo įlankoje ir nebuvo didesnė nei dvigulė lova, apaugusi minkšta žole, su uola ir penkiaais medžiais.

Valerija nuvalo lūpdažio žymes nuo savo stiklinės.

– Kas žino, galbūt mūsų gyvenimai būtų pasukę visai kita linkme, jei nebūtų prasidėjusi audra, – sako ji nežiūrėdama į Joną.

– Gimnazijoje buvau tave beprotiškai įsimylėjęs, – prisipažįsta Jonas ir pagalvoja, kad jausmai vėl jį užvaldo.

– Mano jausmas niekur nedingo, – atsako ji.

Jis uždeda savo ranką ant jos plaštakos ir žvelgia blizgančiomis akimis, kol moteris atsikanda duonos.

Jonas nusivalo burną servetėle ir atsilošia taip, kad kėdės atlošas sutreška.

– Kaip Lumė? – pasidomi Valerija. – Ar jai patinka Paryžiuje?

– Mes kalbėjomės sekmadienį, ji buvo tokia laiminga, žadėjo eiti į vakarėlį Perrotino galerijoje, apie kurią turėčiau žinoti... o aš pradėjau klausinėti, ar nebus vėlu ir kaip ji grįš namo.

– Rūpestingasis tėtis, – linksmi konstatuoja Valerija.

– Ji pasakė, kad greičiausiai namo grįš taksi. Tada turbūt kiek per griežtai prisakiau sėsti už vairuotojo ir užsisegti saugos diržą.

– Hm, – nusišypso Valerija.

– Ji norėjo pabaigti pokalbį, bet dar pridūriau, kad nufotografuotų vairuotojo darbo pažymėjimą ir atsiųstų nuotrauką ir taip toliau.

– Ji neatsiuntė jokios nuotraukos.

– Ne, – nusijuokė jis.

– Jaunuoliams patinka, kai jais rūpinasi, bet įtarumas... nepasitikėjimas.

– Aš suprantu, bet taip išeina savaime, man sunku nebegalvoti kaip policininkui.

Jie dar pasėdi prie stalo, išgeria paskutinius vyno likučius, kalbasi apie sodo reklamą ir du jos sūnus.

Tiršta tamsa tvyro už virtuvės lango, kai Jonas padėkoja už maistą ir padeda nurinkti virtuvės stalą.

– Nori, kad parodyčiau svečių kambarį? – paklausia ji baikščiai.

Jie atsistoja ir Jonas trenkia galvą į lempą – metalas suskamba. Jie abu lipa girgždančiais laiptais iki mažo kambario su langais giliose nišose.

– Gražu, – pasako jis sustojęs tiesiai už Valerijos.

Ji apsisuka ir netikėtai atsiduria šalia jo, atsitraukia ir keistais judesiais rodo į spintą.

– Ten yra kelios pagalvės... Ir papildoma antklodė, jei būtų šalta.

– Ačiū.

– Bet gali miegoti ir mano lovoje, jeigu tik nori, – sušnabžda ir paima jo ranką vesdamasi drauge.

Ant slenkščio į miegamąjį apsisuka, atsistoja ant pirštų galų ir pabučiuoja jį. Jis atsako į bučinį, apkabina Valeriją ir beveik pakelia nuo grindų.

– Galbūt turėtume pasistatyti palapinę iš paklodžių? – sušnabžda jis.

– Mes visada taip darome, – nusišypso ji, o širdis plaka kaip pašėlus.

Ji atsagsto vyro palaidinę ir išlaisvina jo kūną, rankomis perbraukia raumenis ir žvelgia į jį.

– Keista... Aš prisimenu tavo kūną, bet tada buvai tik aukštas berniukas, neturėjai tokių raumenų ir tiek randų.

Jis atsega moters suknelę, bučiuoja lūpas, kaklą, po ausimi ir vėl pažvelgia į ją. Ji plona ir jos krūtinė maža. Dabar jos pečiai išstatuironuoti, rankos raumeningos ir randuotos nuo spygliuotų krūmų.

– Valerija... Tu tokia graži.

Ji nusimauna kelnaites ir leidžia joms nukristi ant žemės. Jos gaktos plaukai juodi ir garbanoti.

Virpančiomis rankomis ji bando atsegti Jono kelnės, bet nesupranta, kaip veikia diržo sagtis – tik labiau suveržia juosmenį.

– Atsiprašau, – prunkšteli Valerija.

Jos skruostai parausta ir ji stengiasi nežiūrėdama numauti jam kelnės. Drauge jie pakelia didelę antklodę ir atsieda ant lovos, neryškioje šviesoje žvelgdami į vienas kitą vėl pradeda bučiuotis.

Parvirtę ant lovos verčiasi ant šono ir užsitraukia antklodę, pasijaučia kaip paaugliai, nors jaunystės metai jau seniai praėję. Jie svetimi vienas kitam, bet kartu tokie artimi ir pažįstami.

Ji atsidūsta, kai Jonas bučiuoja jos kaklą ir lūpas, leidžiasi nugara, sutinka jo intensyviai, pilkas akis ir pajunta laukinės laimės jausmą širdyje. Jis bučiuoja jos krūtinę ir švelniai čiulpia spenelius. Ji prisitraukia jo galvą, o jis girdi širdies dūžius.

– Eikš, – šnibžda, prisitraukia jį arčiau ir Jonas ją užgula.

Jonas negali nustoti žiūrėjęs į ją, tas rimtas akis, pusiau pravertą burną, kaklo duobutę, kaklą ir šešėlį, krentantį nuo raktikaulio.

Valerija prisiglaudžia ir pajunta, koks jis kietas, kai įslysta į ją. Čiužinys nuo vyro svorio įlinksta. Moters kojos prasiskečia pasitikdamos vyrą. Jis pajunta jos apkabinantį, prakitautą karštį, atsidūsta ir pradeda judėti.

Ji atsimerkia ir pamato trapumą ir troškimą jo veide. Prisiglaudžia prie jo ir neryški šviesa apšviečia krūtinę, pilvą, šlaunis.

Valerija stipriau alsuoja, pakelia klubus, atsilošia ir užsimerkia.

Antklodė nukrenta ant žemės.

Vanduo stiklinėje ant naktinio staliuko suraibuliuoja ir kartas nuo karto ant lubų matosi orbitų sukimasis.

5

Jau sekmadienis. Ankstyva žiemos diena tokia tamsi, kad atrodo, jog saulė jau nusileido. Jonas liko nakvoti dvi naktis, bet pirmadienį jis, kaip įprasta, pradės darbą.

Valerija sėdi prie rašomojo stalo miegamajame ir skaito skelbimus kompiuteryje, kai pasigirsta automobilio garsas.

Ji pažvelgia pro langą ir pamato Joną, dedantį kastuvą į karutį ir mojuojantį baltam *Jaguar* automobiliui, artėjančiam žvyrkeliui.

Jonas gestikuliuoja, kad Nolenas sustotų, bet tas užvažiuoja ant išrikiuotų plastikinių indų. Jie spragteli ir juodas dirvožemis pabyra po padangomis. Automobilis sustoja vienu ratu pakibęs kiek aukščiau.

Valerija dar kurį laiką pastovi prie lango ir stebi, kaip iš sustojusio automobilio išlipa vyras su piloto akiniais. Jis vilki baltą gydytojo chalata po neužsegtu vilnoniu paltu. Mažą nosį įdubusi, o pilki plaukai trumpai pakirpti.

Nolenas – Karolinos instituto teisės medicinos profesorius ir vienas iš pagrindinių teisės medicinos ekspertų Europoje.

Jonas paspaudžia ranką senam draugui, jam atrodo, kad jis labiau išbalęs nei įprastai.

– Tau reikėtų užsirišti šaliką, – sako Jonas ir bando pataisyti kietą apykaklę.

– Aš šitą adresą gavau iš Anjos, – sako Nolenas nesišypsodamas. – Man reikia...

Jis staigiai sustoja, kai pamato Valeriją, besileidžiančią laiptais.

– Ar kas nutiko? – paklausia Jonas.

Siauros kaip adatos lūpos bespalvės, o akys neramiai bėgioja.

– Man reikia su tavimi pasikalbėti.

Valerija prieina arčiau prie jų ir ištisia ranką aukštam vyrui.

– Čia Valerija, – pristato Jonas.

– Profesorius Nilsas Olenas, – formaliai atsako Nolenas.

– Malonu, – nusišypso Valerija.

– Man reikia pakalbėti su Nolenu, – sako Jonas, – ar mes galime prisėsti virtuvėje?

– Žinoma, – atsako Valerija ir seka paskui juos į virtuvę.

– Man nemalonu, kad turiu tave trukdyti sekmadienį, – pradeda Nolenas.

– Jokių problemų, aš prisėsiu ir dar šiek tiek padirbėsiu viršuje, – pasako Valerija ir eina laiptų link.

– Nelipk žemyn, aš pasakysiu, kai baigsim, – sušunka Jonas jai pavymui.

– Gerai.

Jonas nusiveda Noleną į virtuvę ir pasiūlo įsitaisyti. Girdisi, kaip krosnyje spragsi ugnis.

– Ar norėtum kavos?

– Ne, ačiū. Aš neturėčiau...

Jis nutyla ir sudrimba ant kėdės.

– Tai kaip laikaisi?

– Man viskas gerai, – prislėgtas atsako Nolenas.

– O kas nutiko?

Nolenas vengia jo žvilgsnio, tik ranka perbraukia per stalą.

– Aš artimai bendrauju su kolegomis iš Norvegijos, – lėtai pradeda jis. – Man ką tik paskambino iš Viešosios sveikatos instituto... Ten dabar veikia Kriminalistinės patologijos ir teisės medicinos skyrius.

– Žinau.

Nolenas sunkiai nuryja seiles, nusiima akinius, vieną pusę nuvalo ir vėl užsikabina ant nosies.

– Jonai, aš sėdžiu čia, bet nežinau, kaip galėčiau tau paaiškinti... Aš manau, kad...

– Sakyk pagaliau, kas nutiko.

Jonas pripila stiklinę vandens ir pastato priešais Noleną.

– Kaip suprantu, *Kripas** perėmė žmogžudystės tyrimą iš Oslo policijos... Bute buvo rastas lavonas. Viskas atrodė kaip paprastos muštinės, bet kai jie atidarė aukos šaldiklį, ten buvo rasta daugybė kūno dalių... Sušaldytos skirtingo suirimo liekanos... Dirbama ties versija, kad nužudytasis buvo neatpažintas kapų plėšikas... Tikėtina, kad jis užsiėmė nekrofilija ir kanibalizmu... bet kuriuo atveju, jis keliavo kaip antikvariato pardavėjas po daugybę aukcionų, pasirūpindavo vietinių kapų kasinėjimais ir susirikdavo trofėjus.

Nolenas nugeria gurkšnį vandens ir drebančiu pirštu nusivalo viršutinę lūpą.

– Ką tai turi bendro su mumis?

– Nenoriu tavęs nuliūdinti, – tęsia Nolenas ir pirmą kartą judviejų žvilgsniai susitinka. – Jis laikė Sumos kaukolę šaldiklyje.

– Mano Sumos?

* Nacionalinė kriminalinių tyrimų tarnyba Norvegijoje.

Skaitykite likusius
316 iš **336** puslapių,
įsigiję šią knygą

www.obuolys.lt

KITI KNYGŲ FORMATAI:

klausykla.lt

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**

LOZORIUS: šurpinantis, bauginantis ir nė sekundei atsikvėpti neleidžiantis naujasis Lars Kepler romanas

Žiauriausias Švedijos serijinis žudikas Jurekas Valteris prieš keletą metų mirė nuo šautinių žaizdų. Taip ir neradusi jo kūno, policija ėmėsi tirti kitus nusikaltimus ir spėjo pamiršti, kokį pragarą jiems teko išgyventi.

Tačiau žudynės vėl prasideda... Per visą Europą nusidriekia sudarytų kūnų pėdsakai, o visi į kalčiai rodo – Valteris Jurekas prisikėlė!

Detektyvas Jonas Lina įsitikinęs – baisiausias košmaras virsta tikrove. Žmogus, sunaikinęs Jono šeimą, sugrįžo pabaigti savo kruvino darbo...

Jis ne tik jus žudo – jis palaidoja jūsų artimuosius gyvus...

Detektyvas Jonas Lina neturi pasirinkimo – jo laukia kraują stingdanti akistata su žmogumi, kurio vienintelio bijojo visą gyvenimą. Tik Jonas gali nutraukti šitą košmarą.

Prasideda nuožmios lenktynės su greitai tirpstančiu laiku...

Nuotrauka: Ewa-Marie Rundquist

Tarptautinės sensacijos, tapusios bestseleriu kiekvienoje iš 50 šalių, kurioje buvo išleista, autoriaus Larso Keplerio paieškos taip pat primena detektyvą. Kai net du garsūs švedų rašytojai oficialiai atsižadėjo *Hipnotizuotojo* autorystės, vieno dienraščio žurnalistai atkapstė, jog po Larso Keplerio slapyvardžiu slepiasi Alexanderis ir Alexandra Ahndorilai, švedų rašytojų pora. Priremti prie sienos ir apakinti blyksčių, jie pareiškė: „Parašyti knygą – ne nusikaltimas.“ Taip gimė garsiausia šiuolaikinė Švedijos detektyvų žvaigždė, pardavimais lenkianti visus kitus detektyvų autorius, o kritikų lyginama su Jo Nesbø ir Stiege Larssonu.

SURINKITE VISĄ DETEKTYVŲ KOLEKCIJĄ!

SEPTINTASIS DETEKTYVO JONO LINO
SERIJOS ROMANAS

ANNO 2004

Kiekviena nupirкта
knyga = pasodintas medis

www.obuolys.lt

Slaptas klubas

ISBN 978-609-484-699-1

Grožinė literatūra > Detektyvas

Valdžia draudžia © Shutterstock

SKAITANTIS ŽMOGUS YRA GRAŽUS